

Ledelsesberetning

Ved afslutningen af 2017 ser Arktisk Institut tilbage på et år med et stabilt antal brugere i arkiverne og et markant stigende antal brugere i databaser og på de sociale medier. Det øgede antal brugere skal ses i nær sammenhæng med, at stadig mere materiale (fotografier, kunst og genstande) er blevet digitaliseret og dermed gjort tilgængeligt via internettet. Forudsætningen for den relative succes med digitalisering og brugerbetjening er den velvilje, instituttet møder hos Forskningsstyrelsen og en række private danske fonde (se nedenfor), som har ydet den nødvendige økonomiske støtte.

I november 2017 uddelte Arktisk Institut for fjerde gang forskningsformidlingsprisen Academicus Arcticus. Og i samarbejde med andre aktører introducerede instituttet Arktisk Festival.

Bestyrelse

Ved udgangen af 2017 havde Arktisk Instituts bestyrelse følgende sammensætning:

Formand: Forhenværende Nationalbankdirektør Nils Bernstein,

Næstformand: professor ph.d. Minik Rosing,

Seniorforsker ph.d. Naja Mikkelsen,

Kommandør Axel Fiedler,

Professor mag.art. Bjarne Grønnow,

Advokat Per Magid,

Lektor ph.d. og afdelingsleder Søren Thuesen,

Kontorchef Bjarne Erbo Grønfeldt (repr. for Det Grønlandske Selskab),

Repræsentationschef Lida Skifte Lennert (repr. for Grønlands Selvstyre).

Personale

Arkivchef: Eskimolog cand.mag. Lisbeth Valgreen; fra 1. november 2017 overtaget af eskimolog ph.d. Jørgen Trondhjem.

Fotodigitalisering.

Projektleder: eskimolog og historiker cand.mag. Stig S. Rasmussen.

Studentermedhjælpere: Stud.mag. Astrid E. Brusch, stud.mag. Charlotte

Schierbeck, stud.mag. Tukummeq C.R. Bertelsen.

Digitalisering af kunst og genstande: Eskimolog og kunsthistoriker ph.d. Jørgen Trondhjem.

Formidling og sociale medier: Historiker ph.d. Iben Bjørnsson.

Journalist Janni Andreassen, psykolog Jan Løve og korrespondent Gudrun Tølbøll var tilknyttet instituttet som frivillige medarbejdere.

Med tilskud fra Forskningsstyrelsen er bibliotekar Cecilie T. Møldrup ansat til at bestyre Polarbiblioteket (Arktisk Instituts og Afdeling for Eskimologi Arktiske Studiers bogsamlinger). Bibliotekarens formelle ansættelse er på Københavns Universitet.

Instituttets daglige ledelse blev i 2017 forestået af eskimolog ph.d. Bent Nielsen.

Særlige funktioner

Arktisk Institut fungerede fortsat i 2017 som sekretariat for to grønlandsorienterede fonde: ”Ejnar Mikkelsens Østgrønlandsfond” og ”Kaptajn Alf Trolles og Hustru Bergliot Trolle (født Holm)’s Legat til Minde om Danmark-Ekspeditionen 1906-08”.

Projekter og særlige aktiviteter

I løbet af 2017 var Arktisk Institut involveret i en række forskelligartede projekter:

Historiske dage. I marts deltog Arktisk Institut i Historiske dage i Øksnehallen i forbindelse med udgivelse af Jan Kongstads bog: ’Skal vi krepere her som dyr?’.

Greenwich Conference. Arktisk Institut deltog i juli måned i konferencen *Mapping the past, exploiting the future* på National Maritime Museum i Greenwich, London og præsenterede Danmark-Ekspeditionen.

Golden Days 2017. I samarbejde med Polarbiblioteket tilbød Arktisk Institut i september måned byvandring og åbent hus under overskriften: Fra Tranquebar til Trangraven.

Arktisk festival. I samarbejde med andre grønlandsorienterede institutioner (Det Grønlandske Selskab, Culture Adventure, Nordatlantens Brygge) arrangerede Arktisk Institut i november 2017 en to-dages festival med åbent hus, foredrag, boder mm.

Academicus Arcticus. I samarbejde med avisen Sermitsiaq, Tidsskriftet Grønland og Oticon Fonden uddelte Arktisk Institut igen i 2017 forskningsformidlingsprisen Academicus Arcticus til tre unge forskerspirer, som på forbilledlig vis var i stand til at præsentere et avanceret akademisk emne i et let tilgængeligt sprog.

Igen i 2017 bidrog Arktisk Institut til **synergieffekten i Strandgade 102**. Instituttets medarbejdere har ved flere anledninger stået til rådighed med grønlandsfaglig viden og historisk materiale til andre institutioner i huset, bl.a. Culture Adventure og Nordatlantens Brygge (skoletjenesten). Og til gavn for alle i huset etablerer Arktisk Institut løbende forskellige udstillinger i stueetagen.

Bevillinger

Fra Styrelsen for Forskning og Innovation modtog Arktisk Institut i 2017 **1.435.000 kr.** til instituttets drift.

Til digitalisering af Fotosamlingen modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Aage og Johanne Louis-Hansens fond kr. 1.000.000

Til digitalisering af Film og Lydarkiv modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Frantz Hoffmanns Mindelegat kr. 50.000

Til digitalisering af Grafiksamlingen modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Aase og Jørgen Münters Fond kr. 25.000

Carlsen-Langes Legatstiftelse kr. 20.000

Kong Christian den Tiendes Fond kr. 10.000

Til registrering af to konkrete samlinger modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Trolle-Legatet til Minde om Danmark-Ekspeditionen kr. 20.500

Ejnar Mikkelsens Østgrønlandsfond kr. 19.200

Til restaurering af værker i kunstsamlingen modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Frederik og Emma Kraghs Mindelegat kr. 15.000

Knud Højgaard's Fond kr. 100.000

Den Grønlandske Fond kr. 50.000

Beckett-Fonden kr. 50.000

Til uddeling af Academicus Arcticus modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:

Oticon Fonden kr. 20.500

Til indkøb af værker efter Harald Moltke modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:	
Augustinus Fonden	kr. 25.000
Til deltagelse i konference i Greenwich modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:	
Trolle-Legatet	kr. 4.450
Til udgivelse af bog om 1. Thule-Ekspedition modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:	
Melin Holding	kr. 38.291
Til registrering og skanning af kortsamlingen modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:	
Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond	kr. 50.000
Til research om 5. Thule-Ekspedition modtog Arktisk Institut i 2017 følgende:	
Hempel Fonden	kr. 50.000
Bevillinger fra private fonde i alt	kr. 1.547.941

Arkiver og bibliotek

Fotosamlingen. I overensstemmelse med givne bevillinger blev ca. 18.000 ”nye” fotografier registreret og gjort tilgængelige i 2017. Ved årsskiftet var ca. 103.000 ud af en samling på ca. 200.000 fotografier således tilgængelige via Arktisk Instituts hjemmeside. Ligesom tidligere år fandt materiale fra Fotosamlingen også i 2017 anvendelse i forskellige sammenhænge i ind- og udland, spændende fra privat brug over museer og udstillinger til forlag og aviser:

	2017	2016	2015
	<u>kroner / antal kunder</u>	<u>kroner / antal kunder</u>	<u>kroner / antal kunder</u>
I alt	114.543 / 54	138.233 / 77	52.273 / 57

Foruden egentlige kunder har fotodatabasen et meget stort antal besøgende, som ”blot” klikker sig ind i databasen, bladrer og kigger på det store udvalg af historiske fotografier fra Grønland og det øvrige Arktis.

Dokumentarkivet. Statistikken herunder viser antallet af brugere af Arktisk Instituts dokumentarkiv i 2012-16:

Henvendelser til Dokumentarkivet	2017	2016	2015	2014	2013
Antal i alt	121	161	146	114	152
Forskere/studerende/museer	49 %	45 %	55 %	46 %	43 %
Mediefolk	12 %	12 %	12 %	13 %	18 %
Private og andre	39 %	43 %	33 %	41 %	39 %
Personligt fremmøde	37 %	43 %	31 %	48 %	55 %
E-mail	48 %	46 %	60 %	38 %	25 %
Telefon / brev	15 %	11 %	9 %	14 %	20 %
Fra Danmark	76 %	68 %	67 %	90 %	90 %
Fra Grønland	5 %	9 %	8 %	5 %	5 %
Fra øvrige udland	19 %	23 %	25 %	5 %	5 %

Biblioteket. Bibliotekssamarbejdet mellem Afdeling for Eskimologi og Arktiske Studier og Arktisk Institut fungerede godt og blev varetaget af bibliotekar Cecilie T. Møldrup.

Arktisk Institut og de sociale medier

Statistikken for Arktisk Instituts aktivitet på de sociale medier viser følgende:

Facebook 2017:	275.217	Facebook 2016:	113.670
Instagram 2017:	9.847	Instagram 2016:	8.136
Twitter 2017:	230.300	Twitter 2016:	168.500
Soundcloud 2017:	29.993	Soundcloud 2016:	10.359

Accessioner i 2016

- Ellen Steenberg Ca. 800 fotos fra Sisimiut og Uummannaq.
- H. Jespersen & C. Kaldahl 3 dagbøger og 9 kassettebånd efter Arne og Meta Kaldahl.
- Mikala Wildt Ca. 300 dias fra Qullissat.
- Aage Krogsdam Ca. 1.000 fotos primært fra Paamiut samt dokumenter og avisudklip vedrørende Grønland.
- Ole Jacobi Ca. 4.500 fotos, 18 smalfilm og et lydbånd efter Hans Jacobis ophold i Grønland 1926-1960.
- Hanne Termansen 53 dias efter ark. Jesper Termansen (Boligministeriet).
- Peer Langborg Samling af indrammede fotografier fra Ivittuut.
- Torben Egede 23 filmspoler og originale dokumenter efter Knud Rasmussen.
- Annelise Jensen Ca. 880 fotografier, dagbøger, rapporter, breve, avisudklip mm. efter Niels Ove Jensen.
- Sheena Stenico Walkers 2.030 fotografier, 15 VHS-bånd samt dokumenter efter Jean V. Stenicos rejser til og i Nordøstgrønland.
- Kirsten Elgaard 311 farvedias fra Maniitsoq 1968-1972.
- Don Tumasoni Dagbog efter yupik-eskimoen Stephen Shoodlak, Alaska, 1907.
- Ellen Hybholt 2 fotografiske portrætter af H.N. Jensen, ca. 1895.
- Finn O. Kapel Ca. 1.500 dias inkl. udførlige registranter, 1961-91.
- Lone van Deurs Ca. 1.550 farvefotos med motiver fra kirkegårde overalt i Grønland.
- Hans Christian Bjerg Ca. 900 fotos efter forbindelsesofficer O.H. Jensen.
- Janni Andreassen 4 værker af kunstneren Harald Moltke.
- Lone Terpgård Jensen Maleri fra Grønland af Hans Ludvig Jensen.
- Ole K. Finnemann Juhl Ca. 2.100 fotografier samt breve og dokumenter fra Grønland.
- Inst. for Militærhistorie 4 fotoalbums, 5 kassetter med dias mm. vedrørende Flådestation Grønnedal om omegn.
- Jeanette Saaby Ca. 775 fotografier samt dokument efter J.E. Saaby-Hansen.
- Ane Rørdam-Hoffmeyer Ca. 820 dias efter skolelærer Annemarie Hoffmeyer, Nuuk 1968-1970.

Visioner for 2019

I overensstemmelse med udarbejdet strategi vil vi i de kommende år på Arktisk Institut fastholde og styrke faciliteterne omkring arkiverne og øge formidlingsaktiviteterne.

I 2019 forventes de første skridt taget til at udflytte registrerede og skannede arkivalier til velegnede opbevaringsforhold på en ekstern og billigere adresse.

Endvidere forventes arbejdet med at etablere en dansk-grønlandsk fællesregistrant vedrørende Arktis-relateret arkivmateriale indledt.

København, 10. april 2018
Bent Nielsen, direktør